

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีเจตนาให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม กล่าวคือคนไทยในอนาคตต้องมีคุณภาพ มีสุขภาพแข็งแรง เป็นคนเก่ง คนดี มีระเบียบวินัย รู้หน้าที่ มีความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 15 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่ามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545,” 2545 : 9) โดยมีความมุ่งหวังเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาดลอดชีวิต สำหรับประชาชน โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. 2545 : 4) โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับการศึกษอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของคนและส่งผลต่ออนาคตของประเทศ

โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่จัดการศึกษาโดยการสร้างและพัฒนาคนให้มีคุณภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ช่วยสร้างคนให้เกิดคุณภาพที่ชาติต้องการ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. 2545 : 4) จากการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล มีปัจจัยหลายอย่างที่ป็นปัญหา เช่น ด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการไม่มากเท่าที่ควร จากข้อเสนอเชิงนโยบายจากการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้ข้อเสนอแนะเฉพาะสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าควรมีนโยบายในการส่งเสริมความสามารถผู้เรียนในด้าน ความเก่งเรียน เก่งคิด และการบริหารเชิงวิชาการที่เน้นด้านหลักสูตรและสื่อการสอน (“ข้อเสนอเชิงนโยบายจากการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน,” 2549 : 15) และยังพบอีกว่าครูใช้วิธี

สอนแบบบรรยายสอนตามหนังสือสำนักพิมพ์ เน้นการวัดผลด้านความรู้ความจำมากกว่าการพัฒนาด้านกระบวนการคิด นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองและครู

ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนส่วนใหญ่และโดยเฉพาะโรงเรียนสังกัดเทศบาล ดังนั้นปัญหาเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกฝ่ายจะต้องเร่งพัฒนาในด้านการบริหารงานวิชาการ จากสภาพปัญหาดังกล่าว ซึ่งให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเป็นอย่างไร และผลการบริหารงานวิชาการมีมากน้อยเพียงไร จากหลักการ แนวคิด ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของผลการบริหารงานวิชาการ และข้อมูลคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาล มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เหมาะสม ย่อมส่งผลให้คุณภาพการบริหารงานวิชาการดี นั่นเอง

การพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่จึงต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง เพื่อปฏิบัติการบริหารโรงเรียนไปสู่ความมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมพลังผู้บริหารสถานศึกษาให้มีโอกาสใช้ภาวะผู้นำอย่างเต็มศักยภาพ (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 278) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการสอนของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน (Chell. 2001 : 5) การใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น จำเป็นต้องให้ได้ทั้งผลงานและน้ำใจของผู้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับหลักการบริหารในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีหลักเกณฑ์การบริหารค่อนข้างพัฒนาไปในทางพฤติกรรมศาสตร์ นักวิชาการชั้นนำหลายท่านได้พบแนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพว่า การบริหารอย่างเดียวไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้ถ้าขาดความร่วมมือของผู้ร่วมงาน (บัญชา อิงสกุล. 2543 : 14 – 15) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจะก่อให้เกิดสภาพที่เอื้อต่อการทำงานของครูช่วยให้คุณภาพการสอนของครูดีขึ้น ครูมีความสนใจกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอันจะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามแนวคิดของ กิลิคแมน (Chell. 2001 : 13 ; citing Glickman. 1990. **Supervision of Instruction : A Development Approach.**) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีรากฐานมาจากการนิเทศการสอน อันเป็นบทบาทโดยตรงของผู้บริหารในการปรับปรุงการเรียน การสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านฐานความรู้ ด้านภาระหน้าที่ และด้านทักษะที่จำเป็น ผลการวิจัยในต่างประเทศ เช่น แฟรท (Chell. 2001 : 5 ; citing Flath. 1989. **The Principal as Instructional Leader.** p.19) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการนำมาซึ่งความมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน ส่วนการศึกษาของ ไลน์ด์เลย์ (Chell. 2001 : 5 ; citing Findley. 1992. **Effective Schools : The Roel of the Principal.** p.102) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อความมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน รวมถึงผลการบริหารงานด้านวิชาการด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลที่เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจในระดับโรงเรียนภายใต้ข้อจำกัดและเงื่อนไขของทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 3-5) ในปัจจุบันนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานตามขอบข่ายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเอาไว้ 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ และการบริหารทั่วไป (“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2545,” 2545 : 21) การบริหารงานทั้ง 4 งาน ข้างต้นนั้น การบริหารงานวิชาการ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการบริหาร โรงเรียน ถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน ส่วนงานอื่นๆ ได้แก่ การบริหารบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ และการบริหารทั่วไป เป็นงานรองที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 15 ; อุทัย บุญประเสริฐ. 2538 : 72) ดังนั้นสถาบันการศึกษาจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ (จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 2) สอดคล้องกับแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการที่มีต่อการพัฒนานักเรียนและสถานศึกษา จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ก็คือ การบริหารงานวิชาการให้เกิดผลสูงสุด ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 163) 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร ด้านวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

จากสภาพความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการช่วยส่งเสริมแก้ไขและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รับทราบผลการบริหารงานวิชาการ และได้ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา นำไปวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

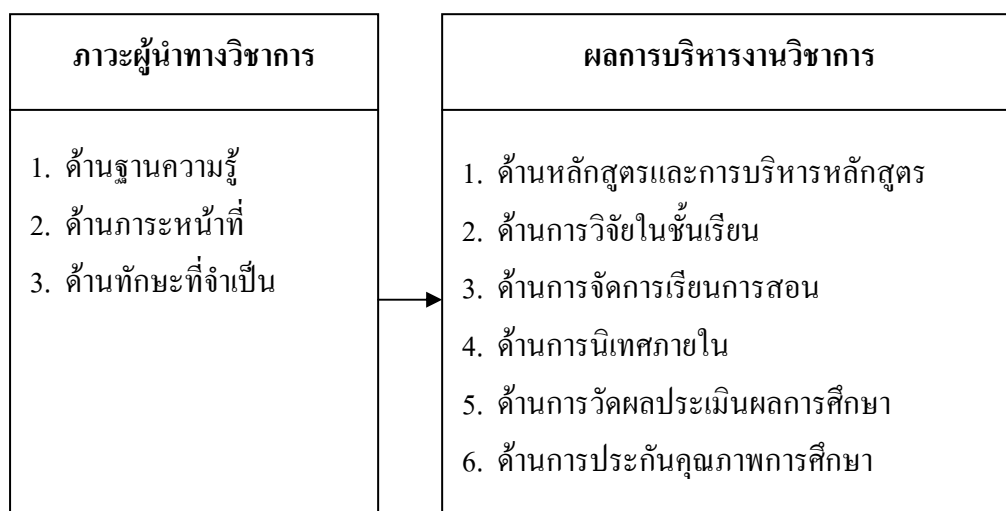
ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง จำนวน 248 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541 : 61 : อ้างอิงจาก Yamane', 1970. **Statistics an Introductory Analysis**. p.886) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 153 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.2 ผลการบริหารงานวิชาการ
3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียน สังกัดเทศบาล ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2543 : 3-20) ; ถวิล

มาตรเลียม (2544 : 126) ; วิษณุ จุลวรรณ (2547 : 94-95) ; ฮาลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy. 1985 : 217-247) ; ครุฑ (Chell. 2001 : 6) ; รุทเทอร์ฟอร์ด (Chell. 2001 : 6) ; แคมเบอร์ก และ แอนดริวส์ (Chell. 2001 : 12) ; แมคอีแวน (McEwan. 1998 : 13) ; และกลิคแมน (Chell. 2001 : 13-17) โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดของกลิคแมนมากำหนดเป็นแนวคิดในการวิจัย

ส่วนผลการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการของ กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 72) ; บุญมี เณรยอด (2536 : 2) ; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536ก : 7) ; อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 72) ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 163) ; มินูดิน (Minudin 1987 : 2403-A) โดยผู้วิจัยได้นำขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ตรงกัน จึงได้นิยามความหมายไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างอิทธิพลต่อกลุ่มที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยการนำความรู้ทักษะต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติภาระหน้าที่ เพื่อนำผู้ร่วมงานให้ร่วมมือปฏิบัติงานไปสู่ความมีประสิทธิภาพทางการเรียน

การสอน ซึ่งวัดได้จากระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านฐานความรู้ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล การสอนที่มีประสิทธิผล ปรัชญาในการจัดการศึกษา พัฒนาการทางการบริหาร ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาหลักสูตร

1.2 ด้านภาระหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับความรู้ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศและการประเมินผลการสอน การพัฒนาทีมงาน การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากลุ่ม การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

1.3 ด้านทักษะที่จำเป็น หมายถึง ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ในการนำความรู้ไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมกรปฏิบัติงานที่มีสมรรถภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะภาวะผู้นำ ประกอบด้วย ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านบุคคล ทักษะการนิเทศ ทักษะการตัดสินใจร่วมกัน ทักษะการกำหนดเป้าหมายหรือทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการประเมินผลและการวางแผน ทักษะการสังเกต และทักษะการวิจัยและประเมินผล

2. ผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ระดับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นงานรับผิดชอบของโรงเรียน ประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของครู ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้อย่างชัดเจน การพัฒนาตนเองและครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอยู่เสมอ

2.2 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดกระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ หรือใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ที่กระทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการ หรือนวัตกรรมซึ่งเป็นทางเลือกในการแก้ปัญหา และการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของครู โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน สภาพความพร้อมของนักเรียน โรงเรียน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.4 ด้านการนิเทศภายใน หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.5 ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล โดยผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลของ โรงเรียนให้ชัดเจน และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

2.6 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผนและกระบวนการบริหารจัดการที่สถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมอย่างหลากหลายเป็นระบบเป็นพันธกิจที่ผู้ร่วมงานได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ตรงตามความมุ่งหวังของสังคมและหลักสูตร

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง

4. ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง

5. โรงเรียนสังกัดเทศบาล หมายถึง โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมี 9 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่สังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง 3 โรงเรียน สังกัดเทศบาลตำบลป่าโมก 6 โรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง มีความสัมพันธ์กัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การศึกษาครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล

2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนสังกัดเทศบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาองค์กรอื่นๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ และเพิ่มผลการบริหารงานวิชาการ และเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาต่อไป